

Kmečka trgovina

Delo sadjarjev

Sadjarji so v okviru svojih podružnic pridno na delu. V petek, 6. januarja, so se zbrali na Vinarski šoli sadjarji mariborske okolice. Z zanimanjem in splošnim odobravanjem so sledili izvajanju predsednika podružnice g. ravnatelja Priola in tajnika g. inštruktorja Aplenca. Veliko razgibanost je vzbudilo izvajanje g. Aplenca o spremembi sadnega izbora. Sorte »kanadko« hočejo malo ponižati, »mošanckarjes« pa povzdigniti. Pa tudi pri drugih sortah so predlagali razne spremembe.

V nedeljo, 8. januarja, so pa zborovali v Celju sadjarji celjske okolice. Ti hočejo zgraditi moderno sadno sušilnico s kotli za kuhanje marmelade. Celjska mestna občina je podružnici darovala prostor za postavitev sušilnice blizu mestnega zavešča, banska uprava je pa za gradnjo prispevala 1000 din. Upajo, da bo sušilnica marca že zgotovljena. Celjani so stavili tudi predlog za uvedbo obvezneg škropljenja sadnega drevja. Celjska podružnica priredi za svoje člane 3. in 4. februarja vrtnarski tečaj.

Kaj se kupuje?

Pri pridelovanju pridelkov moramo gledati na to, da bomo gojili vedno tiste kulture, za katere je največje povpraševanje. Glede tega bi morali trgovci, ki trgujejo s kmetijskimi pridelki, dati kmetovalcem vedno tozadevne nasvete. Tako n. pr. gorenjska kmetijska zadruga najlaže prodaja krompir z rumenim mesom. Za Dravsko polje se pa nič prav ne ve, ker tu ni človeka, ki bi dal tozadevne nasvete.

Kar tiče fižola, se v Italiji najbolje proda poldogovat, roza pisan fižol z imenom »mandalonic«. Francozi zelo radi kupujejo fižol »prepelicare«. Prepeličarja bi pa trebalo spremeniti, oziroma izboljšati njegovo seme, kar je naloga semenogojskih podjetij. Kot splošno izvozno blago je fižol »ribni«. Jecam se fižol »cipros«, ki se je prej izvažal na veliko, izvaža iz leta v leto manj, ker mu na svetovnem trgu konkurira sličan fižol iz Japonske.

Cene goveje živine

Voli. V Ljubljani debeli voli 6 din, poldebeli 5 do 5.50 din, plemenski 4.50 din kg žive vage. V Kranju debeli 6 din, poldebeli 5.50, plemenski 5 din. V Črnomlju debeli 5—5.50 din, poldebeli 4.50 do 5 din, plemenski 3.50—3.75 din.

Krave. V Ljubljani debele 5.75 din, poldebele 4.25—4.50 din, klobasarice 2.75—3 din. V Kranju debele 5.50 din, poldebele 5 din, klobasarice 4.50 din. V Črnomlju debele 4.50—5 din, poldebele 4 do 4.50 din, klobasarice 2.75—3 din.

Telice in mladi junčki. V Ljubljani debele 6, poldebele 5—5.50 din, plemenske 4.50 din. V Kranju debele 6 din, poldebele 5.50 din, plemenske 5 din. V Črnomlju debele 4.50—5.50 din, poldebele 4—4.50 din.

Telefa. V Ljubljani 7—8 din, v Kranju 6.50—8 din, v Črnomlju 5.50—6 din.

Svinje

Plemenske svinje. V Mariboru 5—6 tednov stare 90—110 din, 7—9 tednov 120—140 din, 3—4 mesece 280—350 din, 5—7 mesecev 360—480 din, 8—10 mesecev 490—560 din, eno leto 780—1020 din. komad. V Kranju mladi pujski 7—8 tednov stari 135—285 din komad. V Ptuj 7—7.25 din kg žive vage.

Debele svinje. V Ptuj 7.25—8.50 din, v Ljubljani 10 din, v Kranju 10.50 din, v Črnomlju 8 do 8.50 din kg žive vage. V Mariboru 11.50 din kg mrtve vage.

Pršutarji. V Ptuj 7.50—8 din, v Ljubljani 9, v Kranju 8.50—9.50 din, v Črnomlju 7 din kg žive vage. V Mariboru 9 din kg mrtve teže.

Meso

Goveje. Maribor 8—14 din, Kranj 10—12 din, Črnomelj 10 din kg.

Svinjsko. Maribor 13—15 din, reberca 12 din, Kranj 14—16 din, Črnomelj 14 din kg.

Slanina. Maribor 14—15 din, Kranj 22—26 din, Črnomelj 14 din kg.

Svinjska mast. Kranj 18 din, Črnomelj 18 din kilogram.

Sadje

Na trgu v Mariboru jabolka 3—6 din kg, hruške 8—16 din, suhe alive 8—12 din, celi orehi 10 din, luščeni 30—32 din kg.

Krma

Sono. Maribor 0.80 din kg, Kranj 0.80—0.90 din, Črnomelj 0.70 din.

Slama. Kranj 0.50 din kg, Črnomelj 0.35 do 0.50 din kg.

Vino

Pred letošnjo trgatvijo in dozorevanjem novega vina so bile zaloge starega vina lanskega in prejšnjih pridelkov malone popolnoma izčrpane, tako da je imela takrat cena vina stalno rastočo tendenco ter ponekod dosegla tolikšno višino, kot je zadnjih deset let vino še ni imelo. Po trgatvi se razmere niso toliko izpremenile, da bi se moglo govoriti o padcu cen. Zaradi izčrpanih zalog starega vina je nastopila, čim je novo vino dozorelo, precej živahna kupčija. Sprva so bile cene novega vina sicer nekaj nižje od cen starega vina, vendar pa se je to kmalu izenačilo, da sedaj že ni več razlike med ceno novega in starega vina. Izgleda za letošnjo kupčijo so z ozirom na nekoliko izboljšan gospodarski položaj povoljni, zlasti na domačem trgu za domač konzum. Cene se povprečno gibljejo: Slovenija navadna vina 3—5 din liter, sorta in kvalitetna vina 6—7 din; hrvaška navadna vina 3—3.50 din, kvalitetna 4—5 din; srenska navadna 3—4 din, boljša 4—6 din; dalmatinska rdeča vina 2.75—3.50 din, opolo 3.50 do 4.50 din, bela do 4.50 din, banaška 3—6 din liter, bačka 3—5 din. Verjetno je, da se bo ta položaj držal čez zimo ter je izpremembe pričakovati šele na pomlad, ko se bodo zaloge nekoliko skrčile. — V Črnomlju je navadno mešano vino pri vinogradnikih 2.75—4 din liter, finejše sortirano vino pri vinogradnikih 4—4.50 din liter.

Žito

Pšenica. Maribor 1.50—1.75 din, Kranj 2 din, Črnomelj 1.70—1.80 din.

Rž. Maribor 1.50—1.75 din, Kranj 1.85 din, Črnomelj 1.65—1.70 din.

Ječmen. Maribor 1.50 din, Kranj 1.85 din, Črnomelj 1.50 din.

Oves. Maribor 1 din, Kranj 1.80 din, Črnomelj 1.50 din.

Koruza. Maribor 1.25—1.50 din, Kranj 1.50, Črnomelj 1.50 din.

Fižol. Maribor 2—3 din, Kranj 2.50—3 din.

Razgovori z našimi naročniki

Izšolanje za občinskega tajnika. L. A. Tečaj, ki ga omenja § 95 zakona o občinah in ga mora dovršiti kompetent za službo občinskega tajnika, se vrši pri banski upravi v Ljubljani in je zadevno prošnjo tja nasloviti. V mestnih, tržkih, zdraviliških in takih občinah, ki imajo 3000 ali več prebivalcev, se smejo postaviti za občinske tajnike le osebe, ki imajo vsaj popolno srednjo ali tej enako strokovno šolo z zaključnim izpitom, tri leta pripravljalne službe ter dovršeni, že omejnjeni tečaj. V podeželskih občinah, ki imajo do 5000 prebivalcev in kojih davčna osnova ne presega 150.000 din letno, ter v ostalih, zgoraj ne navedenih občinah se smejo postaviti osebe, ki imajo vsaj štiri razrede srednje ali njej enake strokovne šole, tri leta pripravljalne službe ter dovršeni tečaj. Zahtevano kvalifikacijo lahko spregleda ban s svojo odločbo, katero pa izda samo onim občinskim uslužbencem, ki so že vsaj pet let odlično vršili službo občinskega tajnika. Nadaljnji pogoji za službo občinskega tajnika so, da ste star vsaj 21 let in ne nad 40 let, telesno in duševno zdrav, dobrega vedenja, da ste odslužili obvezni rok pri stalnem kadru, razen ako niste bili kot edini hranitelj nesposobnih drugarjev ali kot stalno ali začasno nesposoben oproščeni službe v stalnem kadru; nadalje, da niste pod skrbstvom ali v konkurzu in da ni nad Vami podaljšana očetovska oblast; da niste bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic.

Pogoji za otvoritev starinarne. J. R. Za trgovanje s starimi stvarmi (oblekami, čevlji in podobno) je potrebna oblastna dovolitev. Sme se dati le osebi, ki izpolnjuje obče pogoje za osnivanje obrta in je zanesljiva glede njegove voditve. Take obrti se smejo otvarjati le v mestih in v večjih krajih. Imetniki takih obrtov so dolžni izpolnjevati vse policijske predpise in navedbe v interesu javne varnosti in desificirati predmete, ki jih nabavijo za prodajo. Za izvrševanje obrta je potreben dokaz posebne izobrazbe, in sicer dvoletno učenje kot učenec in dvoletno zaposlitev kot pomočnik v trgovinskem obratu; ta izobrazba se dokazuje praviloma z učnim potrdilom in s poslovno knjižico. Poleg teh listin bi morali predložiti rojstni in domovinski list ter

Krompir. Maribor 0.75—1.25 din, Kranj 0.90 do 1 din, Črnomelj 0.80—1 din.
Proso. Maribor 1.50 din, proseno pšeno 4 din.
Ajda. Maribor 1—1.50 din, ajdovo pšeno 3.50 do 4 din.

Mlečni izdelki

Mleko. 1.50—2 din liter, smetana 10 din liter, surovo maslo 24—26 din kg, čajno maslo 28 do 32 din, domači sir 8—10 din kg. Jajce 0.70 do 1.25 din.

Perutnina

Kokoš. 20—25 din, par piščancev 24—60 din, gos 40—50 din, puran 45—70 din, raca 18—24 din.

Les

Dolgoletna lesna kriza je proti koncu leta 1936 nehala in zaloge so se začele krčiti in tudi cene so se izboljšale. Tako je narasla cena za trda nežagana drva v Ljubljani od 77 na 110 din. Cena mehkega izvoznega lesa franko vagon nakladalna postaja je narasla od 268 na 320 din za povprečno srednjo kakovost in sortiment, kakršen gre od običajne žage.

Predstavniki naše lesne industrije že dolgo časa preučujejo možnosti pomnoženja tržišč za naš les. Posebno išče naša lesna industrija takšna tržišča, na katerih bi dobivala blago plačano s svobodnimi devizami. Tako se je v teku tega leta naš les prvič pojavil na tržiščih Pacifika. Razume se, da je lesna industrija s tem utrpela velike materialne žrtve, ker je bil naš les na teh tržiščih doslej čisto neznan. Prav tako je začela naša lesna industrija izvažati svoje produkte na tržišče dnje in južne Afrike. Nekateri naše industrije pa so poslele te dni posebne delegate tudi v Zedinjene države in v Mehiko, da prouče tamošnja lesna tržišča. Verjetno je, da se bo naš les uspešno razpečeval tudi v teh državah. Pri tem prizadevanju je potrebno poudariti, da naša lesna industrija ne uživa nikakih posebnih olajšav, ki bi ji mogle olajšati borbo za pridobivanje novih trgov.

Denar

Nemška marka. 14.40 din, madžarski pengő 9.80 din, švicarski frank 10.10 din, italijanska lira 2.30 din, češka krona 1.60 din, francoski frank 1.22 din, ameriški dolar 48 din.

Pravstveno spričevalo najbližjemu združenju trgovcev ter tam plačati tako zvano inkorporacijo. Združenje bi poslalo Vašo prijavo Zbornici za TOI v Ljubljano, katera bi Vam izstavila potrdilo po § 95 obrtnega zakona. To potrdilo bi morali priložiti prošnji za podelitev obrtne dovolitve, katero bi trebalo nasloviti na pristojno okrajno načelstvo. Državna taksa znaša 100 din, banovinska 50 din; koliko znaša inkorporacija, boste zvedeli pri pristojnem združenju trgovcev. — Krojaški mojster ali trgovec z mešanim blagom bi moral enako zaprositi za oblastno dovolitev trgovanja s starimi stvarmi in brez te posebne dovolitve ne bi smela z njimi trgovati in seve tudi ne otvoriti podružnice v svrhu takega trgovanja.

Dolžnik izgubil zaščito — možnost odloga plačila glavnice. G. J. Izgubili ste zaščito kot kmet-dolžnik, ker je sodišče smatralo, da ste v boljšem gnotnem položaju nego Vaš upnik. — Odloga za plačilo glavnice v takih primerih zakon ne prevideva. Zato ga boste morali skušati doseči le z lepega. Ako Vam ga upnik ne bo hotel dovoliti, bi smel v primeru Vaše plačilne zamude rešiti seči z izvršbo na Vaše posestvo in ga eventualno gnati na dražbo.

Odškodnina za možovo delo na ženinem posestvu. I. I. S svojo ženo ste imeli skupno posestvo; pozneje Vam je izplačila Vašo polovico, na kar sta se dejansko (ne tudi sodnijsko) ločila in ste si kupili drugo posestvo. Čez dve leti ste slednje spet prodali in se vrnil k svoji ženi. Šest let že pridno delate na njenem posestvu in vprašate, ali imate pravico zahtevati za svoje delo kako odškodnino. — Ker ste po zakonu dolžni svojo ženo vzdrževati in domnevamo, da ste na ženinem posestvu imeli oskrbo, ne morete za svoje delo zahtevati plačila, ako si ga niste posebej izgovorili.

Ojačanje svetlobe — mešanje petroleja? P. F. Svetilka na petrolej Vam daje na žagi premalo svetlobe. — Mešanje petroleja z bencinom Vam ne svetujemo, čeprav v razmerju 1 proti 10 (na deset litrov petroleja en liter bencina) ne bi bilo nevarno. Omislite si raje karbidno svetilko.